

Z p r á v a

o činnosti stavovské komise přednesená na zasedání ú.v.ČSPS
30.6.1966 v Praze.

I. Výsledky průzkumu mezi psychology v praxi:

a/ Podle dosavadního zjištění zastává funkci psychologa 32 nekvalifikovaných pracovníků. Z toho asi dva studují psychologii při zaměstnání. Jde o absolventy sociálních škol, právníky, pedagogy, filology, historiky, bývalé kádrováky apod. Někteří psychologové doporučují rozlišovat požadavky na kvalifikaci u psychologů v praxi a u vědeckých resp. vědeckopedagogických pracovníků v oboru psychologie. Pro výkon funkce psychologa v kterékoliv oblasti praxe vyžadují bezpodmínečně úplné studium jednooborové psychologie nebo doktorát filosofie získaný do r.1953 a to s hlavním rigorosem a disertační prací z psychologie.

- b/ Do pracovního plánu se navrhuje Stavovské komisi tyto úkoly:
1. Boj proti obsazování funkce psychologa nepsychology, objevují se stále častěji termíny: lékař-psycholog, ob-psycholog, sociolog-psycholog resp. psychosociolog, psycholog laborant apod.:
 2. Konstituování postgraduálního školení a jeho zakotvení do kvalifikačních předpokladů psychologů v praxi /atestace/
 3. Urychlit vydání zákona, který by upravoval používání PDP, jejich rozmožování a rozšiřování.
 4. Vypracovat morální kodex profese psychologa.
 5. Zabývat se hodnocením celkového vnitřního života ČSPS.
 6. Informovat oficiálně veřejnost o úspěších psychologů.
 7. Zajistit formy vedení absolventů v počáteční rutinní praxi
 8. Zajistit, aby při přijímání psychologa do závodu byli přítomni kromě vedoucího pracovníka také zástupci KSČ a ROH.
 9. Bojovat proti odborné podřízenosti nepsychologům.
 10. Zamezit nekvalifikované výuce psychologie na středních školách, zejména odborných.
 11. Vychovávat psychology ke vzájemné kolegiálnosti.
 12. Usilovat o přiznání zvláštních příplatků, které dostávají ostatní odborní pracovníci v příslušném oboru.
 13. Usilovat, aby na pracovištích byla zřizována funkce vedoucího psychologa / s platovým odlišením/.
 14. Usilovat o to, aby také psychologům byly placeny soudní posudky.
 15. Zahájit vysvětlovací kampaň a publikovat oficiální stanoviska v časopisech nejvýznamnějších pro danou oblast praxe / = zároveň boj proti nekvalifikovanosti/.
 16. Zabránit tomu, aby zahraniční sjezdy psychologů a zahraniční psychologická stipendia nebyla obsazována nepsychology.
 17. V rozhlase a tčevisi zajistit, aby alespoň odborným poradcem programů s psychologickou tematikou, byl psycholog, jehož jméno by bylo plně uváděno a jenž by před psychologickou veřejností odpovídal za program z hlediska morálního kodexu psychologa.
 18. Usilovat o vyrovnání meziodvětvových rozdílů v platech psychologů.

19. Postarat se o zavedení funkce psychologa do nomenklatury funkcí i v odvětvích praxe, kde se tak dosud nestalo.
20. Stanovit a prosazovat principy práce psychologů v praxi, např. právo čtvrtinu pracovní doby věnovat studijní činnosti
21. Zasadit se o přiznání práva stavovské komisi spolurozhodovat v přidělování kvót posluchačů na obor psychologie.
22. Vést evidenci všech psychologických míst na všech pracovištích.
23. Zjednat stavovské komisi právo odborné revize praktické psychologické práce - např. prostřednictvím expertů.

II. Návrh hlavních obecných zásad pro práci stavovské komise / ke schválení u.v. ČSPS /

1. Stavovská komise je iniciativním, poradním a operativním orgánem u.v. ČSPS.
2. Těsně spolupracuje s předsedy jednotlivých sekcí ČSPS a sjednocuje řešení praktických stavovských otázek obdobně se vyskytujících v různých oblastech praxe.
3. Má pravomoc zastupovat ČSPS před veřejností a institucemi v otázkách, jež se týkají rozvoje psychologie ve všech oblastech společenské praxe.
4. Má právo vytvářet pracovní skupiny k řešení složitějších problémů stavovského charakteru a jmenovat experty pro odbornou revizi práce pracovníků, kteří jsou na praktických pracovištích ve funkci psychologa. Náklady vzniklé v souvislosti s činností pracovních skupin a expertů jsou hrazeny z prostředků ČSPS.
5. V řešení konkrétních krátkodobých i dlouhodobých úkolů plánu své práce, schváleným u.v. ČSPS, má možnost vyvíjet iniciativu a samostatnost. Zodpovědnost za výsledky své práce má vůči u.v. ČSPS a vůči plenárnímu zasedání ČSPS.

III. Návrh na okamžitá opatření, nezbytná pro práci komise.

1. Změnit název "Stavovská komise". Je to nezbytné pro styk s veřejností.
2. Rozšířit počet členů o nejaktivnější psychologické pracovníky různých resortů, o psychology z krajů vzdálených psychologickým centřům a o některé vědecké pracovníky, jejichž pracovní zaměření může být zvláštním přínosem pro práci komise. Do komise se navrhují tyto psychologové: Břicháček, Smékal, Srnec, Diamant, Hošek, Ondrejka, Albrecht, Pejhovský, Šintajová, Stančák nebo H vozdík.
3. Jmenovat předsednictvo komise.

Dr B. Bárta v.r.
za stavovskou komisi.

*Zanášám, Jan Dobrocha, Liberec dne 14. VI. 1966
a připojuji jeho zprávu, 14. VI. 1966*

Zpráva o činnosti stavovské komise, přednesená na zasedání
ÚV. Čs. psychologické společnosti v Praze dne 30. VI. 1966.

I. Výsledky průzkumu mezi psychology v praxi:

a/ Podle dosavadních zjištění, zastává funkci psychologa ~~asi~~ 32 nekvalifikovaných pracovníků. Z toho asi dva studují psychologii při zaměstnání. Jedná se o absolventy sociálních škol, právníky, pedagogy, filozofy, historiky, bývalé "kádrováky" apod.

Někteří psychologové doporučují rozlišovat požadavky na kvalifikaci u psychologů v praxi a u vědeckých, resp. vědeckopedagogických pracovníků v oboru psychologie. Pro výkon funkce psychologa v kterékoliv oblasti praxe vyžadují bezpodmínečně úplné studium jednooborové psychologie nebo doktorát z filozofie získaný dop. 1953, a to s hlavním rigorosem a disertační prací z psychologie.

b/ Do pracovního plánu stavovské komise navrhuji tyto úkoly:

- 1/ Boj proti obsazování funkce psychologa nepsychology /objevují se stále častěji termíny: lékař-psycholog, pedagog-psycholog, sociolog-psycholog resp. psychosociolog, psycholog-laborant apod. /:
- 2/ Konstituování postgraduálního školení a jeho zakotvení do kvalifikačních předpokladů psychologů v praxi /atestace/.
- 3/ Urychlit vydání zákona, který by upravo-val používání psychologických diagnostických pomůcek, jejich rozmnožování a rozšiřování.
- 4/ Vypracovat morální kodex profese psychologa.
- 5/ Zabývat se hodnocením celkového vnitřního života ^{Čs. psychologické} společnosti.
- 6/ Informovat oficiálně veřejnost o úspěších psychologů.
- 7/ Zajistit formy vedení absolventů v počátcích ~~vedení~~ rutinní praxe.
- 8/ Zajistit, aby při přijímání psychologa do závodu byli přítomni kromě vedoucího pracovníka také zástupci KSČ a ROH.
- 9/ Bojovat proti odborné podřízenosti nepsychologům.
- 10/ Zamezit nekvalifikované výuce psychologie ~~na~~ středních školách /zejména odborných/.
- 11/ Vychovávat psychology ke vzájemné kolegialitě.
- 12/ Usilovat o přiznání zvláštních příplatků, které dostávají ostatní odborní pracovníci v příslušném oboru.
- 13/ Usilovat, aby na pracovištích byla zřizována funkce vedoucího psychologa /s platovým odlišením/.
- 14/ Usilovat o to, aby také psychologům byly placeny soudní posudky.
- 15/ Zahájit vysvětlovací kampaň a publikovat oficiální stanoviska v časopisech nejvýznamnějších pro danou oblast praxe /= zároveň boj proti nekvalifikovanosti/.
- 16/ Zabránit tomu, aby zahraniční sjezdy psychologů a zahraniční psychologická stipendia nebyla obsazována nepsychology.
- 17/ V rozhlase a televizi zajistit, aby alespoň odborným poradcem programů s psychologickou tematikou, byl psycholog, jehož jméno by bylo plně uvedeno a jenž by před psychologickou obcí odpovídal za program z hlediska morálního kodexu psychologa.
- 18/ Usilovat o vyrovnání meziobdobových rozdílů v platech psychologů.

7. VII. 1966

- 19/ Postarat se o zavedení funkce psychologa do nomenklatury funkcí i v odvětvích praxe, kde se tak dosud nestalo.
- 20/ Stanovit a prosazovat principy práce psychologů v praxi /např. právo 1/4 pracovní doby věnovat studijní činnosti atd./.
- 21/ Zasadit se o přiznání práva stavovské komisi spolurozhodovat v přidělování kvot posluchačů na obor psychologie.
- 22/ Vést evidenci všech psychologických míst na všech pracovištích.
- 23/ Zjednat stavovské komisi právo odborné revize praktické psychologické práce - např. prostřednictvím jmenovaných expertů.

II. Návrh hlavních obecných zásad pro práci stavovské komise /ke schválení vnitřním ÚV ČSPS/

- 1/ Stavovská komise je iniciativním, poradním a operativním orgánem ústředního výboru Čs. psychologické společnosti.
- 2/ Těsně spolupracuje s předsedy jednotlivých sekcí Čs. psychologické společnosti a sjednocuje řešení praktických stavovských otázek obědobně se vyskytujících v různých oblastech praxe.
- 3/ Má pravomoc zastupovat Čs. psychologickou společnost před veřejností a institucemi v otázkách týkajících se rozvoje psychologie ve všech oblastech společenské praxe.
- 4/ Má právo vytvářet pracovní skupiny k řešení složitějších problémů stavovského charakteru a jmenovat experty pro odbornou revizi práce pracovníků, kteří jsou na praktických pracovištích ve funkci psychologa. Náklady vzniklé v souvislosti s činností pracovních skupin a expertů jsou hrazeny z prostředků společnosti.
- 5/ V řešení konkrétních krátkodobých i dlouhodobých úkolů plánu své práce schváleného ústředním výborem Čs. psychologické společnosti má možnost vyvíjet iniciativu a samostatnost. Zodpovědnost za výsledky své práce má vůči ÚV Čs. psychologické společnosti a vůči plenárnímu zasedání Čs. psychologické společnosti.

III. Návrh na okamžitá nezbytná opatření, nezbytná pro práci komise.

- 1/ Změnit název "stavovská komise". Je to nezbytné pro styk s veřejností.
- 2/ Rozšířit počet členů o nejaktivnější psychologické pracovníky různých rezortů, o psychology z krajů vzdálených psychologickým centřům a o některé vědecké pracovníky, jejichž pracovní zaměření může být zvláštním přínosem pro práci komise. Navrhují se tyto psychologové: Břicháček, Smékal, Srnec, Diamant, Hošek, Ondrejka, Albrecht, Pejhovský, Šintajová, Stančák nebo Hvozdík.
- 3/ Jmenovat předsednictvo komise.

Dr. Boleslav Bárta
za stavovskou komisi.

V Brně dne 11. října 1966

Vážená paní Singrová,

odpusťte, že žádané informace posílám až teď. Byl jsem dlouho nemocen a jsem pořád pracovně značně přetížen. Mohla jste do zápisu klidně napsat, že informace jsou kusé a že budou doplněny na další schůzi výboru.

Přikládám etický kodex psychologa, o němž jsem mluvil a doplňuji: K zajištění distribuce testů bude třeba vypracovat jejich kategorizaci podle jejich náročnosti a složitosti. Kategorie A jsou jednoduché zkoušky a posuzovací stupnice, které mohou používat i výchovní poradci. Kategorie B jsou skupinové a individuální jednodušší testy, které vyžadují absolvování psychologického studia. Kategorie C jsou individuální explorační testy, které vyžadují speciální postgraduální kurs /patří semnapř. Rorschach, W-B aj./ Didaktické testy patří do kategorie A.

Členství v Psych. společnosti by mělo být podmínkou k získání testů, které - jakmile je začne vyrábět Služba škoie - budou distribuovány na adresář, který dodá společnost Službě škoie.

Je potřeba domyslet způsoby standardizace testů. ÚV Společnosti by měl rozhodnout, zda standardizace bude dělána podobným způsobem jako v býv. Ústavu lidské práce - pomocí psychologických poradců nebo zvláštním institucím s vlastním personálem.

S. Smékal připraví návrh kvalifikačního archu, na základě něhož objednatel testů bude dostávat metody určité kategorie.

To je tak asi vše. Ještě jednou se omlouvám a srdečně zdravím

Vlad. Smékal
Dr. Vladimír Smékal,
odb. asistent FF UJEP v Brně

ETICKÝ KODEX PSYCHOLOGA (FPA)

1. Psycholog staví nadevše úctu k lidské osobnosti:
v případě konfliktu v svých povinnostech musí se vždy odvolat na tuto zásadu
2. Psychologa zavazuje zachování odborného tajemství za
těchž podmínek jako lékaře nebo advokáta
3. Psycholog se vyhýbá všem slovům a činům, jež by mohly
uškodit osobě, která je jeho klientem
4. Psycholog je povinen se stále vzdělávat, nezůstávat
pozadu za rozvojem vědy ve své oblasti a využívat nové
poznatky v praxi
5. Psychologové jsou jedinými soudci metod užívaných
v psychologii a žádný psycholog se nesmí angažovat
v práci, kterou by mu současný stav psychologických
metod nedovoleval vykonávat
6. Psycholog - bez ohledu na to, jaké postavení zaujímá
na veřejnosti ~~xi~~ v soukromí - musí si upevnit odbornou
nezávislost kvůli respektování základních zásad etiky
povolání